

1. Shrnutí

- Hrubý domácí produkt (HDP) ve 2. čtvrtletí 2017 meziročně vzrostl o 4,7 %¹. Zrychlení oproti předchozímu čtvrtletí i celému roku 2016 bylo podpořeno silně rostoucí spotřebou domácností i bilancí zahraničního obchodu. Přispěl však i růst výdajů na tvorbu hrubého fixního kapitálu. Mezičtvrtletní nárůst HDP dosáhl 2,5 %. Spotřeba domácností byla podpořena výrazně rostoucím objemem vyplácených mezd a meziročně vzrostla o 4,4 %. Růst investičních výdajů byl soustředěn do sektoru nefinančních podniků. Celkovému růstu investičních výdajů napomohlo i meziroční oživení výdajů na infrastrukturní projekty, investiční aktivita vládního sektoru však zůstala slabá.
- Meziroční růst hrubé přidané hodnoty (HPH) dosáhl ve 2. čtvrtletí 4,7 % a v porovnání s předchozím čtvrtletím se zvýšil o 1,7 p.b. Tomuto zrychlení napomohlo posílení odvětví služeb, která dohromady přispěla k růstu HPH 2,2 p.b. Nadále však přetrvávala i silná role zpracovatelského průmyslu. Dařilo se výrobě motorových vozidel vč. subdodavatelských oborů. Zvýšila se rovněž produkce ve strojírenství, pozitivně se projevilo i obnovení výrobních kapacit chemického průmyslu. Rostoucí disponibilní příjmy domácností se ve 2. čtvrtletí odrazily v silném růstu tržeb za prodej nepotravinářského zboží (+9,4 %), který byl mezi státy EU čtvrtý nejvyšší.
- Běžný účet platební bilance byl v přebytku i v 1. pololetí 2017, především díky výraznému přebytku bilance se zbožím a službami. Ve směru deficitu působil výrazný odliv důchodů z investic, který za 1. pololetí dosáhl 143,7 mld. Hodnota vývozu v národním pojetí v 1. pololetí meziročně vzrostla o 111,0 mld. korun a dosáhla 1 796,9 mld. korun. Jako tradičně se na exportu hlavní měrou podílela motorová vozidla, dařilo se však i vývozu strojů a zařízení. Hodnotu dovozu, která meziročně vzrostla o 118,1 mld. korun, ovlivnilo i meziroční zvýšení cen ropy a zemního plynu. To se promítlo do výsledků obchodu se zeměmi mimo EU, hlavně Ruskem.
- Cenový růst v 2. čtvrtletí pokračoval, i když nedošlo k jeho dalšímu zrychlování. Ceny spotřebitelů tak meziročně vzrostly o 2,2 %. Přispělo k tomu zrychlení růstu cen potravin, naopak ceny ropy a dopravy se nezvyšovaly tak rychle jako v předchozím čtvrtletí. Mírně zrychlil i meziroční růst cen bydlení a energií. Ve 2. čtvrtletí zpomalil i meziroční růst cen výrobců. Výjimkou se staly ceny zemědělských výrobců, které ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostly o 11,3 %. Jednalo se o první meziroční růst od konce roku 2015. Za tímto růstem stála hlavně živočišná výroba, rostly však i ceny rostlinné výroby, které od 2. čtvrtletí 2016 klesaly.
- V oblasti měnové politiky ve 2. čtvrtletí k výrazně změně, a to k ukončení kurzového závazku. Podle očekávání došlo k postupnému posílení kurzu koruny. Do konce června však neprolomil hranici 26 korun za euro. Měnověpolitické sazby zatím zůstaly na konstantní úrovni. Zastavil se však pokles mezibankovních sazeb a částečně i výnosů ze státních dluhopisů. Nízké úrokové sazby i nadále motivovaly domácnosti i firmy k úvěrovému financování.
- Situace na trhu práce se nadále zlepšovala. Tempo růstu celkové zaměstnanosti² nepolevovalo, počet pracovníků se meziročně zvýšil o 1,4 %. K vyšší zaměstnanosti přispíval stále více terciární sektor, kde se dařilo především profesním, vědeckým, technickým a administrativním činnostem. Podobně jako v roce 2016 přispěly k růstu počtu pracovníků i sebezaměstnaní. Během 1. pololetí výrazně zrychlila tvorba nových pracovních míst, na konci června jich úřady práce evidovaly 183,5 tis. Na jedno volné pracovní místo připadalo 1,6 uchazečů o práci – nejméně od poloviny 90. let. Obecná míra nezaměstnanosti se v červnu dle sezónně očištěných údajů snížila na rekordních 2,9 %. Dobrá finanční situace podniků i sílící obtíže při hledání nových pracovníků tlačily na další zvyšování mezd. Ty ve 2. čtvrtletí akcelerovaly na 7,6 %, jejich nominální růst se přiblížil dynamice z vrcholu konjunktury minulých dekád. Pokračoval mírný pokles mzdové diferenciace. Navzdory sílící inflaci rostla kupní síla mezd. Ve 2. čtvrtletí se zvýšila o 5,3 %, nejvíce od počátku roku 2007.
- Hospodaření státního rozpočtu (SR) skončilo v 1. pololetí (dle údajů MF o pokladním plnění) mírným přebytkem ve výši 4,6 mld. korun. Příjmy i výdaje SR byly podobně jako v celém předchozím roce výrazně ovlivněny nepravidelnostmi v čerpání prostředků z rozpočtu EU. Příjmy z rozpočtu EU poklesly o téměř 60 %. Pomalý náběh čerpání evropských fondů se odrazil v nízkém objemu všech kapitálových výdajů, jejichž podíl na celkových výdajích SR činil jen 3,2 %. Celkové daňové příjmy (vč. pojistného) SR posílily především díky hospodářskému růstu 8,2 %. Deficit důchodového účtu se snižoval šestým rokem v řadě, a v 1. pololetí dosáhl 6,8 mld. korun. Celková výše státního dluhu se po silném navýšení v 1. čtvrtletí (o 10,9 %) v další části roku stabilizovala.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Sezónně očištěné údaje v pojetí národních účtů.

